

RIIGIKOGU

IV koosseis.

VIII istungjärk.

184. koosolek. 17. novembril 1931.

Sisu:

1. Teatamine komisjonidesse antud seaduseelnõudest.
2. L. Raudkepi sõnavõtmine isiklikus asjas.
3. Kaubalaevajahi kutse omandamise seaduse §§ 4, 5 märkus 1 ja 8 muutmise seadus — redaktsioon.
4. Riigimõisade valitsuse põhimäärus — redaktsioon.
5. Rahaasjanduse komisjoni laiendatud koosseisu esitis Riigi eelarve seaduse § 34 põhjal määratud eelkrediidi asjas.
6. Riigi 1932./33. aasta kulude ja tulude eelarve arvel eelkrediitide avamise seadus — I lugemisel.
7. Eesti Vabariigi 1932./33., 1933./34. ja 1934./35. a. kulude ja tulude eelarvete arvel lepingute sõlmimise seadus — I lugemisel.
8. Avarii ja dispashi seadus — III lugemisel.
9. Ehitusseaduse muutmise ja täiendamise seadus — II lugemisel.
10. Järgmise koosoleku määramine.

Koosoleku avab Esimees **K. Einbund** kell 17.14 min.

Sekretäri kohal sekretäri teine abi **O. Gustavson**.

1. Teatamine komisjonidesse antud seaduseelnõudest.

Sekretär: Riigikogu juhatus andis:

1. Eesti-Pärsia sõpruslepingu ja selle lõpp-protokollide kinnitamise seaduse väliskomisjoni;

2. Eesti Vabariigi 1931./32. a. kulude ja tulude lisaelarve nr. 1 arvel eelkrediitide määramise seaduse nr. 1 rahaasjanduse komisjoni laiendatud koosseisu;

3. raudteede seaduse muutmise seaduse rahaasjanduse komisjoni;

4. kohtutegelaste vormiriide seaduse üldkomisjoni;

5. Eesti apostliku õigeusu koguduste liidu (kiriku) kinnisvarade korraldamise seaduse üldkomisjoni;

6. tsiviil kohtupidamise seaduse § 973 muutmise seaduse üldkomisjoni.

2. L. Raudkepi sõnavõtmine isiklikus asjas.

L. R a u d k e p p: Lugupeetud Riigikogu liikmed! „Kaja“ praeguilmunud number... (V a h e l h ü ü e.) avaldab kirjutise pealkirja all „Kristlased ühinevad maal põllumeestega“. Selles kirjutises on öeldud, et kristliku rahvaerakonna rühm Riigikogus on oma iseseisva olemise lõpetanud. Selle tagajärjel olevat vool maal suur, et ühineda põllumeestega. Tuletan meelde, et IV Riigikogu valimiste ajal „Kaja“ kirjutas, et kristlik rahvaerakond on purunenud ja hävinenud, kui veel ei olnud teada valimiste resultaadid. Ja ometi tuli ilmsiks, et vaatamata kõige hoolimatumale ja ülekohtulikule kihutusetööle kristlaste vastu, mis seisis selles, et leiti, et kristlased on süüdi selles, et abordiseadus viidi läbi sel kujul, nagu see ei ole soovitatav, (N a e r.) ja et nemad olid koos koalitsioonis sotsialistidega, mida iseäranis alla kriipsutati, — vaatamata kõigele sellele on kristlik rahvaerakond jäänud püsima oma liikmete arvu suhtes selleni, mis ta enne oli, ainult üks Riigikogu liige — rootslane — ühines sakslastega, mille suhtes meie poolt pahatahtlikkust ei olnud. Ei või see teade siin kuidagiviisi mõjutada kaineid kristlasi, ja on ju kindel ja teada „Kaja“ toimetusele, et kristlik rahvaerakond oma iseseisvat olemist pole lõpetanud, millepärast mul on au siin seletada, et selles kirjutises ettetoodud andmed, nagu läheksid kristlased üle põllumeeste kogudesse, tööoludele ei vasta, koguni vastuoksa, meil on andmeid, et meie poolehoidjad meie rühma koostööd rahvaerakonnaga täielikult pooldavad ja heaks kiidavad, sest see samm aitab ka nende arvates kaasa kristlikult mõtleivate kodanikkude vaatekohtade mõjulepääsemiseks meie riiklikus elus; eriti just põllumehed tervitavad seda sammu ja on rohkelt arvul meiega ühinenud, mis ka arusaadav, sest nagu selgunud, on kristliku mõtte pooldajate hulk põllupidajate keskel kasvamas ning on taganemist märgata ühe külgetest vaatekohtadest politikas, mida kunstlikult on neisse istutatud ja millest nad nüüd ikka enam ja enam vabanevad. Ka on mõjule pääsemas põllumeeste hulgas see vool, mis arusaamisele on jõud-

nud, et kõik lubaduste ohtralt jagajad pole suutnud täita neile pandud lootusi, kuigi selle peale mõned riigitegelased näivad võtnud olevat monopoliõiguse.

Demagoogia-aeg hakkab nähtavasti ka meil lõppema.

3. Kaubalaevajahi kutse omandamise seaduse §§ 4, 5 märkus 1 ja 8 muutmise seadus — redaktsioon.

Redaktsiooni komisjoni aruandja K. Freiberg.

Seaduse lõpuredaktsioon võetakse vastu.

4. Riigimõisade valitsuse põhimäärus — redaktsioon.

Redaktsiooni komisjoni aruandja K. Freiberg.

Seaduse lõpuredaktsioon võetakse vastu.

5. Rahaasjanduse komisjoni laiendatud koosseisu esitis Riigi eelarve seaduse § 34 põhjal määratud eelkrediidi asjas.

Rahaasjanduse komisjoni laiendatud koosseisu aruandja J. V o i m a n: Käesoleva aasta korraliste kulude põhjal nähti posti-telegraafi-telefonivalitsuse eelarves välisühenduste maksudeks ette 110.000 krooni. Kuna käesoleval aastal Nõukogude Venemaale minevate postipakkide arv suurenenud, siis on õige suur puudujääk eelarves tekkinud, mis nõuab lisakrediite 40.000 krooni suuruses. Sellepärast teen rahaasjanduse komisjoni laiendatud koosseisu nimel ettepaneku, vastu võtta järgmine esitis:

„Riigikogu otsustab:

Teadmiseks võtta Vabariigi Valitsuse 28. oktoobri 1931. a. otsus Teedeministeeriumile 1931./32. a. lisaelarve nr. 1 arvel Kr. 40.000.— suuruse eelkrediidi avamise asjus rahvusvaheliste maksude tasumiseks Postivalitsuse alal.“

Esitis võetakse vastu.

6. Riigi 1932./33. aasta kulude ja tulude eelarve arvel eelkrediitide avamise seadus — I lugemisel.

Rahaasjanduse komisjoni laiendatud koosseisu aruandja J. V o i m a n: Paljudes maakondades puuduvad teede korrashoiuks tarvilised masinad, ja kuna nende masinate

valmistamist on otstarbekohasem toimida talvel, sellega ühtlasi aidata ka tööpuudust lahendada, selleks otstarbeks on esitatud käesolev seaduseelnõu. Ta käsitab kaht krediidinõudmise küsimust. Kõigepealt tahetakse maanteede ehituse alal määrata krediiti masinate tellimiseks 200.000 krooni. Selle krediidiga kavatakse ehitada rullteedehöövleid 6 tükki, harilikke teehöövleid 6 tükki, kivipurustajaid 8 tükki ja kivipurustajate jaoks mootoreid ratasatel 8 tükki. Kogusummas nende hind ulatuks 200.000 kroonini. Sellest läheks otsekohe kodumaa tööstusele tööd 170.000 krooni eest, kuna ülejäänud osa läheks materjalide eest, mis välismaalt tellitakse.

Teiseks tahetakse käesoleva seaduse § 2 põhjal krediiti 300.000 krooni kruusavedamiseks talvel maanteedele tulevase aasta eelarve järgi. On päris selge, et käesoleval talvel tööpuudus õige teravana tundub ka maal, sest et metsatööd, mis õige rohkesti maal tööd andsid, käesoleval aastal niipalju ei ole, ja seepärast oleks otstarbekohane, kui need tööd, mida võimalik teostada talvel, saaksid ka talvel teostatud. Krediit aga selleks puudub, ja seepärast on käesoleva seaduse § 2 põhjal vastav krediidinõudmine esitatud.

Rahaasjanduse komisjon käesolevat seadust läbi vaadates sisulisi muudatusi siin ei teinud, ja rahaasjanduse komisjoni nimel teen ettepaneku,

käesolev seaduseelnõu I lugemisel vastu võtta.

L. J o h a n s o n: Austatud Riigikogu liikmed! Käesoleva seaduseelnõu § 2 antakse võrdlemisi suur summa, 30 miljonit senti, liivaveo peale. Kui rahaasjanduse komisjonis küsisin, mis kuude jooksul mõeldakse seda tööd teostada, siis vastati, et talve jooksul. Ka härra aruandja ütles täna, et selle seaduse vastuvõtmine on põhjendatud suure tööpuudusega, mis valitseb praegu maal. Ka varematal aastatel on Riigikogu andnud liivaveo peale suuremaid summasid. (V a h e l h ü ü e.) Ma tänan, et Teie parandasite. Ka varematal aastatel on Riigikogu andnud suured summad kruusaveo peale, aga nagu kohalt kuuleme on selle veo juures väga suured väärnähtused olnud. Tüübilise näitena võiks tuua Virumaa. Seal antakse maavalitsuse poolt töö välja kellegi ettevõtja kaudu. Viimane on võtnud töö pealt kasu ja omalt poolt andnud selle töö odavamalt välja. Ma arvan, et tööpuudusega võitlemine ei seisa selles, et anda üksikutele inimestele suuri vahe-

kasusid. Niisugused suured vahekasud tuleksid kõrvaldada ja töö tuleks anda neile, kellele see tingimata tarvilik. Seaduse seletuskirjas on öeldud: „Talvel ei ole samuti põllupidajad oma otsekooste töödega seotud ja võivad selle tõttu võtta töid odavamate hindadega.“

Muidugi on loomulik, et antakse tööd neile, kes odavamate hindadega võtavad. Aga teisest küljest on selge, et kui ettevõtja võtab teatud hinna ja veel odavamalt seda edasi annab, siis on loomulik, et maavalitsus seda tööd otse töötegijatele välja andes ei oleks tarvitsenud vahekasu maksta ja seega oleks tööd saanud veel odavamini välja anda.

Silmas pidades seda tööpuudust, mis meil praegu on, tuleb valitsuselt nõuda, et tööd antakse välja ilma vahekasuvõtjateta. (V a h e l h ü ü e.) Minul ei tarvitse näha, kas istub seal keegi või mitte. Mina pööran valitsuse poole, et tuleb maavalitsuste tähelepanu sellele juhtida, ja sel tingimusel neile krediiti anda 30 miljoni senti suuruses, et kruusavedu antakse eeskätt neile, kellel hobuse ülalpidamine nõuab veotööd väljaspool majapidamist, eeskätt neile tuleks see töö välja anda. Seda tööd on muu seas Virumaal tehtud ka autodega. Aga ka seda ei saa otstarbekohaseks pidada, kui need tööd antakse üksikute suur-ettevõtjate kätte, kellel hulk autosid. Kui siin tegemist selle sihiga, et võidelda tööpuuduse vastu, siis on tarvis seadus ellu viia selle kohaselt ja raha juhtida otsekohe nende inimeste kätte, kellel seda paratamata tarvis, aga mitte üksikute isikute taskusse, nagu see seni sündinud.

J. F u k s: Lugupeetud Riigikogu liikmed! Ma kahe käega kriipsutan alla seda seisukorda, mis siin ette tõi härra Leopold Johanson. Juba möödunud aastal, kui anti maavalitsustele kruusaveoks eelkrediidi korras 40 miljonit senti, tõstsin mina hobustega kruusaveo küsimuse üles rahaasjanduse komisjonis, ja siis seletasid valitsuse esindajad, et sellekohased juhtnöörid olevat maavalitsustele antud, et talvel kruusaveoga alata, ja räägiti ka, et tuleks kruusavedu vähemate üksustena ja tagatistega välja pakkuda, sest nagu meie teame, ei suuda meie talupidajad suuri tagatisi maksta. Meie oleme aasta edasi jõudnud, aga ei ole näinud, et maavalitsused oleksid nende soovidega arvestanud. Paljud maavalitsused jätsid kruusa talvel vedamata ja põhjendasid seda sellega, et kruusahunnikud tee ääres olevat liikumisel ees,

tekkivat talvel hanged, ja kevadel ei saavat teid hõõveldada. Käesoleva eelnõu arutamisel kerkisid need küsimused jälle rahaasjanduse komisjonis üles, ja rahaasjanduse komisjonis puudutati uuesti neid seisukohti, mida ma läinud aastal avaldasin, ja mida siin ka täna härra Johanson ette tõi. Üllatusena rahaasjanduse komisjonis paistis rkl. Schütz'i väljendus, kes ütles, et kui autoga kruusavedu odavam tuleb kui hobusega, siis peab kruus autoga saama laiali veetud. Ta ütles, et talupidajail ei ole tööpuudust. Ometi meie teame, mis-suguses olukorras meie talupidajad praegu on, kus metsavedu, samuti ka igasugune muu teenistus hobusega on ära langenud. Kui üksikutel suurtel talupidajatel ei ole tarvis hobuseteenistust, siis teame, et väikepõllupidajad, kes meil Eestis enamuses on, loodavad talvel metsaveo teenistuse peale, ja kui metsaveo võimalus peaks avanema, oleksid nad valmis otsekohe sellele asuma. Isegi minnakse niikaugele, et teenistuse otsimisega aetakse veohinnad väga odavaks. Käesoleva seaduse tagamõtteks on, nagu härra Johanson ütles, see, et lahendada tööpuudust, mis maal mitte sugugi vähem terav ei ole kui linnas, kuhu alati töötatöölise toetusi antakse. Meie teame, et Riigikogu poolt antakse väga tihti, nagu ka praeguse seadusega 200.000 krooni, toetust kodumaa tehastele, ja meie riigi eelarve arutamise juures on seletatud, et kodumaa tehastes läheb masinate valmistamine rohkem maksma, kui meie masinate eest välismaalt tellides maksaksime. Sealjuures on Riigikogu ikkagi krediite lubanud, kuna sellega on võimaldatud meie tehastele tööd, et töötatöölise hulk ei kasvaks. Sellelt seisukohalt välja minnes peaks vaatama ka praeguse seadusega antava krediidi peale, millega võimaldatakse talvine kruusa- kui ka teiste materjalide vedu, mis aitavad osalt maal tööpuudust lahendada ja töövõimalusi leida.

P. S c h ü t z: Lugupeetud Riigikogu liikmed! Rkl. Fuks ütles, et ma olevat komisjonis avaldanud sarnast mõtet, et kui autoga kruusavedu odavam tuleb, siis tuleb autoga vedada. Nähtavasti ei ole rkl. Fuks minu väljendustest õieti aru saanud, ehk tahab minu mõtteid sihilikult vassida. Ma ütlesin rahaasjanduse laiendatud komisjoni koosolekul, et maavalitsusel on kruusaveoks ostetud 60 veoautot, see oleks mõttetu, kui need 60 veoautot muidu roostetavad ja kruus lastakse hobustega välja vedada. Kui nende autodega vedu odavam

tuleb, siis tuleb muidugi autosid tarvitada. Ma ei räägi mitte eraautodest. Sellejuures saavad peaausjalikult töötatöölised tööd, sest autod ise ei võta kruusa välja ja ei pane peale ega maha. Nagu hiljem ministri seletusest selgus, ei suuda maavalitsuste autod kaugelki $\frac{1}{2}$ kuni $\frac{1}{3}$ välja vedada, siis ütlesin, et tuleb hobustega vedada, ja tuleb vedu anda väikemaapidajatele, kellel, nagu rkl. Johanson seletas, maalapike on nii väike, et see ei võimalda hobusepidamist muidu, kui peab kõrvalt tööd hankima. Selle krediidi siht ja ülesanne on ikkagi tööpuuduse vastu võitlemine, ja kui nüüd tööpuuduse vastu võitlemisega tegemist on, siis tuleb nendele tööd muretseda, kes tööpuuduse all kannatavad. Eeskätt tuleb aga kruusavedu siiski võimaldada väikemaapidajatele, kellele see väike maalapikene äraelamist ei võimalda ja selle tõttu on sunnitud kõrvaltööd hankima. Sarnane oli minu seletus rahaasjanduse komisjonis, ja selle seletuse juurde jään ka praegu. Ma arvan, et kõige otstarbekohasemalt saab seda küsimust siis lahendada, kui maavalitsused kruusavedu toimetaksid majanduslikul teel, siis on neil võimalus anda üksikutele kohapidajatele kruusavedu. Kui aga maavalitsused, nagu siiani paljudes maavalitsustes sünnib, võistluspakkumistel kruusaveo välja annavad, siis ei saa maavalitsused ega valitsus kaasa mõjuda, et ettevõtjad annaksid kruusaveo tähendatud väikekohapidajatele. Kui ettevõtjale on kruusavedu võistluspakkumisel välja antud, siis on see ettevõtja asi, kuidas ta seda vedu korraldab. Sellepärast on otstarbekohane, et katsutakse majanduslikul teel kruusa välja vedada ja anda see väikekohapidajatele, kellel hobune on ja kellel maa vähesuse tõttu küllalt tööd ei ole, neile tuleks kruusavedu anda. See on minu seisukoht.

A. Kornell: Lugupeetud Riigikogu liikmed! Härra Schütz katsus siit ümber lükata neid väiteid, mis esile tõi rkl. Fuks, kui ta näitas, et rahaasjanduse komisjonis, kus käesolev seadus arutamisel oli, härra Schütz nõudis, et Teedeministeerium ja maavalitsused kindlaks teeksid, missugusel kombel kruusavedu teedale sünniks odavama. Ja ma võin siit kinnitada, rkl. Schütz ütles seda, et kui kruusavedu autodega osutub odavamaks, siis tuleb teostada kruusavedu autodel. Selle väite naelutas rahaasjanduse komisjonis kinni komisjoni liige Jakob Saar, kes vastu vaidles neil põhimõtetel, mida rkl. Fuks ette tõi. Ka mina

olen arvamisel, et kuigi kodumaal tööd tellimised tulevad kallimad, ei tuleks neid siiski mitte välismaadele anda, väljudes põhimõttest, et raha jätta kodumaale ja võimaldada kodumaa tööliste tööd. Siit aga teistsuguse vastuseletusega esineda, ei ole millegagi põhjendatud, küll aga võib olla tingitud sellest, et härra Schütz nüüd, kus ta mõtteavaldused laiemalt teatavaks saanud, teatavat ärevust on tekitanud maal nende inimeste keskel, kes pikisilmi on oodanud talvist kruusavedu, et oma rasket seisukorda pisutki parandada. Kuigi väita võidaks, et autodega kruusavedu odavam tuleb kui hobustega, siis ei tule unustada seda, et autode eest on küllalt suured kapitalid välismaale viidud, ja sellejuures tuleb veel arvestada bensiinikuluga. Mul ei ole teada need kalkulatsioonid ja ka komisjonis valitsuse esitajad ei näidanud meile, kas on odavam kruusavedu autodega või hobustega, ja ei olegi minu ülesanne seda siin näitama tulla, aga kindel on see, et talvel autode kasutamine on tülikas ja tihtipeale täitsa võimata. Kui sellest seisukohast välja minnakse, et kruusavedu autodel sünniks, siis tuleks seda vedu edasi lükata kevade peale, mil autodega kruusa vedamine kergem. Seega loomulikult ainult väiksem osa kruusavedu võiks teostuda talvel. Teiseks tuleb tähendada, et võidakse niikaugele minna, et kruusaveo otstarbel suuremaid summe hakatakse andma autode ostmiseks, mida aga kuidagi lubada ei tohiks. Ma pean ainult mõõda minnes tähendama rahaasjanduse komisjoni töö kohta üht. Nimelt äratas komisjonis imestust rkl. kindral Soots'i väide, mis järgmine: Riigivanema suvisel ringsõidul on see hea tagajärg olnud, et ta on meie teed seal, kust Riigivanem läbi sõitnud, heasse seisukorda viinud. Siit moraal: kui meie tahame maanteid heale järjekorrale tõsta, siis tuleks soovitada Riigivanemale sagedamini sõita kui see seni sündinud.

Seaduseelnõu võetakse vastu I lugemisel.

J. Soots (korra kohta): Ma teen ettepaneku,

teha praegu vaheaeg

selleks, et rahaasjanduse komisjon saaks läbi arutada selle seaduseelnõu, mis pooleli jäi. Tähtaega ma ei tea öelda, aga umbes vist paar tundi. Kui rahaasjanduse komisjon oma tööga enne lõpule jõuab, siis kannan sellest ette Riigikogu Esimehele, et

Riigikogu uuesti oma koosolekut jätkata võiks.

Ettepanek võetakse vastu.

Vaheaeg kl. 17.55 min. — kl. 20.

7. Eesti Vabariigi 1932./33., 1933./34. ja 1934./35. a. kulude ja tulude eelarvete arvel lepingute sõlmimise seadus — I lugemisel.

Rahaasjanduse komisjoni laiendatud koosseisu aruandja J. Voimann: Käesoleva seadusega antakse Teedeministeeriumi veeteede valitsusele kolme aasta eelarve piires krēdiiti kogusummas 300.000 krooni suurus. Selle krēdiidiga tahetakse ehitada üks väiksem jäälohkuja. Meil on olemas sadamate lahtihoiuks, samuti ka väinade lahtihoidmiseks ning sügisel ja kevadel saarte vahel ühenduse pidamiseks üks väike jäälohkuja „Leiger“. See on vana laev ning nõuab remonti. Remondisumma aga, nagu asjatundjad tõendavad, läheks suuremaks, kui uue ehitamine. Sellepärast on otstarbekohasem ehitada uus laev, mis oleks korralikum ja natuke suurem ning tugevam kui „Leiger“. Selleks nõutakse veeteede valitsusele krēdiiti, millega tahetakse ehitada uus jäälohkuja, missugune ehitus läheb maksma 260.000 krooni. Laeva kavatakse ehitada sadamatehastes, sellega saaksid sadamatehased pikemaks ajaks tööd ja veeteede valitsus korraliku jäälohkuja.

Teiseks kavatakse Tartu üle viia ujuv kraan, sest Tartu sadamas seda ei ole, mis takistavalt mõjub sisevete arendamise käigule. Kuna uue kraana ehitamine läheks raskeks, siis tahetakse Tallinnast üle viia Tartu ujuv kraana, mille kandejõud 25 tonni ümber. Kogusummas läheks maksma selle üleviimine 39—40 tuhat krooni.

Peale selle on kavatsus ehitada sama krēdiidiga kõissüvendaja, milleks umbes 10 tuhat krooni tarvis läheb. Rahaasjanduse komisjon võttis eelnõu muutmatult vastu. Rahaasjanduse komisjoni nimel teen ettepaneku,

seaduseelnõu I lugemisel vastu võtta.

Seaduseelnõu võetakse vastu I lugemisel.

8. Avarii ja dispashi seadus — III lugemisel.

Üldkomisjoni aruandja A. Rei.

Juhataja: Selle seaduseelnõu III lugemisel, samuti kui see oli II, jätan ära

paragrahvide teksti ettekandmise ja hääletan osade kaupa.

Seaduseelnõu võetakse vastu osade viisi ja terve sisu korraga.

9. Ehitusseaduse muutmise ja täiendamise seadus — II lugemisel.

Üldkomisjoni aruandja J. Klesment.

Juhataja: Selle seaduseelnõu II lugemisel jätan ära paragrahvide teksti ettekandmise ja hääletan osade kaupa.

Pealkiri võetakse vastu.

(I osa.)

Aruandja J. Klesment: Üldkomisjoni nimel teen ettepaneku,

§ 3 neljas lõige võtta järgmiselt: „Linna-, alevi- või maavalitsusel on õigus hinnata kõiki teisi temale vastavate seaduste või määruste alusel kinnitamiseks esitatud ehitiste projekte kunstilisest seisukohast ja selles, kas projekteeritud ehitis oma kuju ja välimuse poolest on sünnis projekteeritud kohale ja ei halvasta ümbruskonna ilmet, ning otsustada sellest seisukohast projekti kinnitamise või kinnitamata jätmise.“

See läheb lahku endisest sellepoolest, et juurde on võetud sõnad „kunstilisest seisukohast“. Selguse mõttes on see parem, sisuliselt vahet ei ole.

Juhataja: Aruandja ettepanek ei tule eraldi hääletamisele, vaid ühes seaduseelnõu I osaga.

I osa võetakse vastu ühes aruandja parandusega.

(II osa.)

Aruandja J. Klesment: Seaduse I lugemisel rkl. Köster avaldas arvamist, et oleks tarvis täiendada seadust § 180¹, mis annaks õiguse Vabariigi Valitsusele anda määrusi, millega riigikaitse huvides teatavaid ettekirjutusi ehituseprojektide kinnitamisel võiks teha. Üldkomisjon kaalus seda küsimust ja leidis, et vastav paragrahv tarvilik on, ja sellepärast teen mina üldkomisjoni nimel ettepaneku, võtta sellesse ossa uus § 180¹ järgmises redaktsioonis:

„§ 180¹. Vabariigi Valitsusel on õigus anda ehitusmäärusi, milledega

võib riigikaitse huvides ette kirjutada linnades nõudeid ehitiste püstitamisel ja ümberehitamisel.“

Vastavalt sellele tuleb sissejuhatav osa täiendada ja võtta järgmiselt:

„Sama seadust täiendatakse §§ 7¹ ja 180¹ järgmises redaktsioonis:“.

II osa võetakse vastu ühes aruandja parandusega.

III osa võetakse vastu.

Juhataja: Seaduseelnõu II lugemine on lõpetatud.

10. Järgmise koosoleku määramine.

Majanduseminister M. Punga ettepanekul otsustatakse pidada järgmine koosolek kolmapäeval, 18. novembril 1931 kell 10 hom. (Päevakord vaata 184. koosoleku otsuste protokoll, lisa nr. 9.)

Juhataja: Päevakord on läbi. Lõpetan Riigikogu koosoleku.

Koosolek lõpeb kell 20.15 min.

Õige.

Kinnitan.

Koosoleku sekretär (allkiri).

Koosoleku juhataja (allkiri).